

Langwerkende antireumatische middelen: TNF-blokkers: etanercept (Enbrel[®])

Zorgeneheid reumatologie en klinische immunologie

In overleg met uw behandelend arts heeft u besloten het geneesmiddel etanercept te gaan gebruiken. Deze folder geeft informatie over dit geneesmiddel.

Werking

- Langwerkende medicijnen zijn niet direct pijnstillend, maar kunnen de activiteit van de reumatische aandoening op langere termijn onderdrukken. Hierdoor nemen klachten als pijn, zwelling en stijfheid af en zijn minder kortwerkende medicijnen (vooral pijnstillers) nodig.
- Etanercept behoort tot de TNF-remmers. Het eiwit TNF (Tumor Necrosis Factor) stimuleert bij reuma de ontsteking. Etanercept bindt zich aan eiwit TNF en blokkeert daardoor de activiteit.
- Etanercept kan al na twee weken effect hebben en na drie maanden is de werking optimaal. Het middel kan gecombineerd worden met andere antireumatische middelen.

Behandelmethode

Etanercept is de werkzame stof. De merknaam is Enbrel®

Etanercept wordt via een onderhuidse (subcutane) injectie toegediend, afhankelijk van de dosering één of twee maal per week. De meeste patiënten kunnen zichzelf de injectie toedienen. De reumaverpleegkundige kan u helpen te leren spuiten.

In het verleden is bij een klein aantal patiënten tijdens behandeling met etanercept tuberculose ontstaan. Dit betrof vrijwel altijd het opnieuw opvlammen van een oude tuberculose. Daarom kijken we bij alle patiënten die beginnen met behandeling met etanercept, of er een vroegere besmetting met tuberculose is geweest. Dit doen we via een bloedtest en met een röntgenfoto van de longen. Daarnaast controleren we met een bloedonderzoek of u in aanraking bent geweest met HIV en hepatitis B en C. Zo nodig spreken we aanvullend onderzoek met u af.

Bijwerkingen

De meest voorkomende bijwerkingen van etanercept zijn:

Op korte termijn:

- Huidreacties rond de plaats van injectie: jeuk, gevoeligheid, roodheid, zwelling en pijn. Deze huidreacties treden vooral in het begin van de behandeling op en nemen doorgaans tijdens de behandeling geleidelijk af.
- Heel zelden kan er een allergische (overgevoeligheids-) reactie optreden met huiduitslag over het gehele lichaam, kortademigheid, spierzwakte, hoofdpijn en opvliegers.

Op langere termijn:

- Verhoogde kans op infecties, vooral van de bovenste luchtwegen en bijholtes. Verschijnselen van infecties zijn bijvoorbeeld: koorts, verkoudheid, griep, hoesten, keelpijn, ernstige kortademigheid en steenpuisten.
- Zelden: hoofdpijn, loopneus, huiduitslag, jeuk, maagpijn, diarree, gevoel van zwakte, duizeligheid en verhoogde bloeddruk.

Etanercept is een relatief nieuw medicijn. Het is mogelijk dat nog niet alle bijwerkingen beschreven of goed bekend zijn (en dan vooral de eventuele bijwerkingen op lange termijn). Indien dan ook één of meerdere van bovenstaande verschijnselen of andere lichamelijke veranderingen tijdens de behandeling optreden, neem dan contact op met (huis)arts of reumaverpleegkundige.

Adviezen

- Lees de bijsluiter.
- Bespreek uw vragen met uw behandelend arts of reumaverpleegkundige.
- Bij verschijnselen van infecties zoals koorts, verkoudheid, griep, hoesten, keelpijn, ernstige kortademigheid en steenpuisten, is overleg met uw (huis)arts of reumaverpleegkundige raadzaam.
- Als u geopereerd gaat worden (denk hierbij ook aan een grote ingreep bij de tandarts), is overleg met uw behandelend arts noodzakelijk. Afhankelijk van uw situatie kan het advies namelijk zijn om in de 9 dagen voor een operatie geen etanercept te gebruiken.
- Mensen met multiple sclerose en andere zenuwaandoeningen kunnen etanercept beter niet gebruiken.
- Vrouwen met een kinderwens kunnen etanercept blijven gebruiken.
- Borstvoeding is toegestaan als u etanercept gebruikt.
- Mannen met een kinderwens kunnen etanercept blijven gebruiken.
- Hebt u vragen over zwangerschap, overleg dan met uw behandelend arts of de reumaverpleegkundige.
- Etanercept moet in de koelkast - niet in het vriesvak - bewaard worden.
- Als u etanercept gebruikt, is er geen bezwaar tegen de 'grieprik'.
- Vaccinatie (nodig bij sommige verre reizen) met verzwakt levend virus, zoals het gele koorts vaccin gaan niet samen met het gebruik van etanercept. Ook vaccinaties tegen bof, mazelen, rode hond (BMR) of tuberculose mogen niet samen met etanercept worden gebruikt.

Vragen

Neem gerust contact op met het UMC Utrecht als u vragen heeft over het gebruik van uw medicijnen.

Hebt u vragen? U kunt contact opnemen met de polikliniek reumatologie via telefoonnummer 088 75 574 28.

U kunt ook een bericht sturen naar uw zorgverlener via het Mijn UMC Utrecht patiëntportaal: mijn.umcutrecht.nl.

Divisie interne geneeskunde en dermatologie

Zorgeenheid reumatologie en klinische immunologie

UMC Utrecht, Heidelberglaan 100, Postbus 85500, 3508 GA Utrecht
Tel 088 75 555 55

www.umcutrecht.nl

© 2020, UMC Utrecht

6 | UMC Utrecht

Bezoekadres:
Heidelberglaan 100
3584 CX UTRECHT

Postadres:
Postbus 85500
3508 GA UTRECHT

www.umcutrecht.nl
T. +31 (0)88 75 555 55